

Seksuel chikane på arbejdspladsen

Mere end hvert tiende FOA-medlem har inden for de seneste 12 måneder været udsat for seksuel chikane. Det er især medlemmer i Social- og Sundhedssektoren, som er udsat for seksuel chikane, og derfor fokuseres der særligt på denne gruppe i dette notat.

Spørgsmålene blev stillet til FOAs medlemspanel i perioden 19. januar til 31. januar 2017, hvor i alt 4.652 medlemmer svarede på spørgsmålene om seksuel chikane på arbejdspladsen.

Hovedkonklusioner

- **Samlet set har 12 procent været udsat for seksuel chikane på arbejdspladsen inden for det seneste år:** Heraf har 1 procent oplevet det ugentligt; 2 procent månedligt, mens 9 procent har oplevet det sjældnere.
- **FOA-medlemmer bliver oftere udsat for seksuel chikane på arbejdspladsen end danske lønmodtagere generelt:** Det viser en sammenligning med NFAs undersøgelse fra 2016, hvor knap 4 procent af danske lønmodtagere generelt svarer, at de inden for det seneste år har været udsat for seksuel chikane.
- **Både mænd og kvinder har været udsat for seksuel chikane:** Undersøgelsen viser, at 13 procent af kvinderne og 7 procent af mændene har oplevet det inden for det seneste år.
- **Særligt medlemmer i Social- og Sundhedssektoren udsættes for seksuel chikane:** 18 procent i Social- og Sundhedssektoren har oplevet seksuel chikane i løbet af det senest år. Den tilsvarende andel for Kost og Servicesektoren er 5 procent; 3 procent i Pædagogisk Sektor og 2 procent i Teknik- og Servicesektoren.
- **Plejhjem, hjemmeplejen og psykiatrien udsættes mest for seksuel chikane:** Det er sket for henholdsvis 21 procent, 17 procent og 20 procent af medlemmerne på disse arbejdssteder.
- **Medlemmer, der har oplevet seksuel chikane, har mindre arbejdsglæde:** 31 procent af dem i Social- og Sundhedssektoren, der har oplevet seksuel chikane, er helt enige i, at de er glade for at gå på arbejde hver dag. Det samme gør sig gældende for 42 procent af dem, som ikke har oplevet seksuel chikane.
- **Sammenhæng mellem seksuel chikane og overvejelser om jobskifte:** 50 procent af de medlemmer i Social- og Sundhedssektoren, der har oplevet seksuel chikane, er helt eller delvist

KONTAKT Notat udarbejdet af:
FOA Politik og Analyse

Katrine Bonde Nielsen
Tlf. 46 97 23 85

Tanja Aaby Toftlund
Tlf. 46 97 23 16

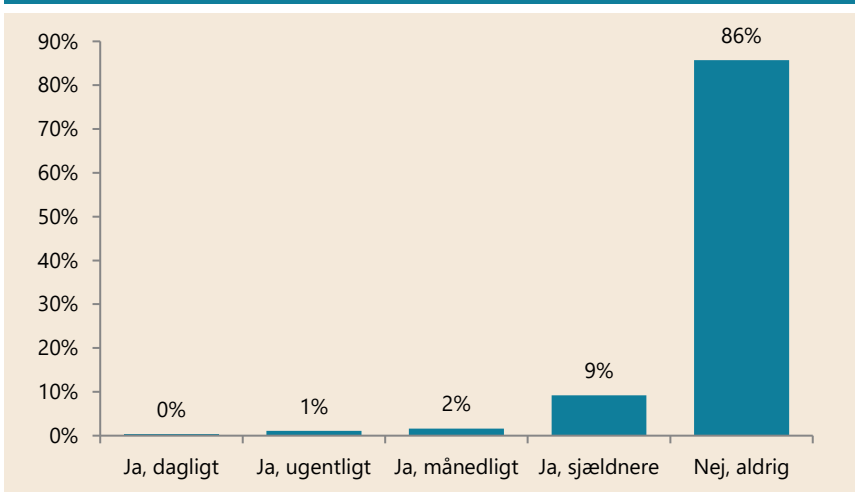
enige i, at de overvejer at søge væk fra arbejdspladsen. Den tilsvarende andel er 37 procent, blandt dem, som ikke har oplevet seksuel chikane.

- **Sammenhæng mellem seksuel chikane og forebyggelse:** På arbejdspladser, der i høj grad prioriterer forebyggelse, har 10 procent oplevet seksuel chikane. Tilsvarende har 16 procent oplevet seksuel chikane på arbejdspladser, som kun prioriterer forebyggelse i lav grad.

Mere end hver tiende har været udsat for seksuel chikane det seneste år

Undersøgelsen viser, at 1 procent har været udsat for seksuel chikane ugentligt i løbet af de seneste 12 måneder. 2 procent har oplevet det månedligt, mens 9 procent har oplevet det sjældnere. Samlet set har 12 procent altså været udsat for seksuel chikane inden for det seneste år. Dette fremgår af figur 1 nedenfor.

Figur 1. Har du inden for de seneste 12 måneder været udsat for seksuel chikane på din arbejdsplads?

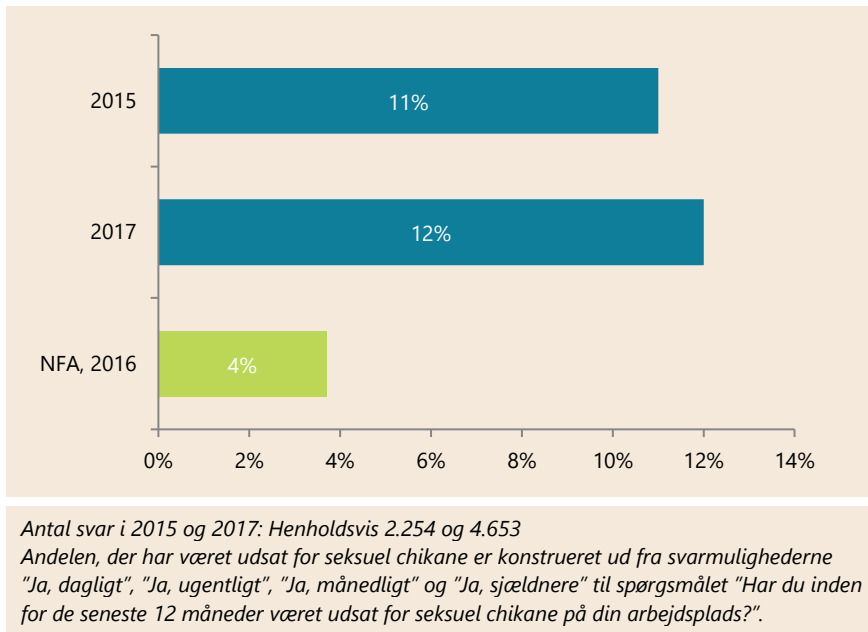
Antal svar: 4.652

Der var 2 procent af medlemmerne, som svarede "ved ikke/husker ikke". De er udeladt i figuren men indgår i beregningen.

Figur 2 på næste side viser udviklingen i seksuel chikane siden 2015. I 2015 havde 11 procent været udsat for seksuel chikane inden for det seneste år, mens andelen er 12 procent i 2017. Forskellen er ikke statistisk sikker.

Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) gennemførte i 2016 en undersøgelse om arbejdsmiljø blandt beskæftigede i Danmark. I undersøgelsen angav knap 4 procent, at de havde været udsat for seksuel chikane på deres arbejdsplads. Dermed har en større andel af FOAs medlemmer oplevet seksuel chikane på arbejdspladsen end beskæftigede i Danmark generelt set. Dette fremgår af figur 2.

Figur 2. Andel, der inden for de seneste 12 måneder har været udsat for seksuel chikane på arbejdspladsen.

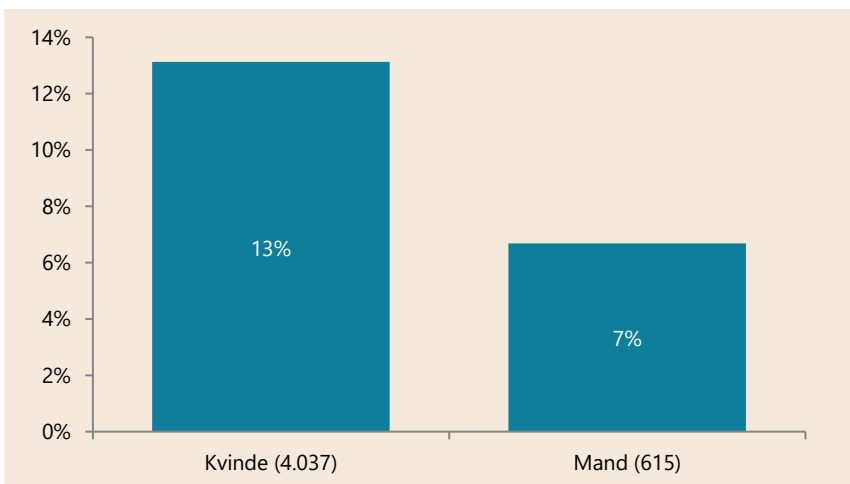

I arbejdsmiljøundersøgelsen fra 2017 er medlemmerne ikke blevet spurgt om, hvem der udsatte dem for seksuel chikane. FOAs tidligere arbejdsmiljøundersøgelse fra 2015 viser dog, at 94 procent af medlemmerne dengang svarede, at det var en borger, patient eller en pårørende, der stod bag. 10 procent svarede, at det var en kollega, der udsatte dem for seksuel chikane. 2 procent svarede, at det var en leder og 1 procent, at det var en underordnet.

Både mænd og kvinder har været udsat for seksuel chikane

Undersøgelsen viser, at både mænd og kvinder udsættes for seksuel chikane. Dog oplever kvinder det oftere end mænd, da 13 procent af kvinderne har været udsat for seksuel chikane inden for det seneste år, mens det tilsvarende gælder for 7 procent af mændene.

Figur 3. Andel, der inden for de seneste 12 måneder har været udsat for seksuel chikane. Fordelt på køn.

Antal svar: 4.652

Andelen, der har været udsat for seksuel chikane, er konstrueret ud fra svarmulighederne "Ja, dagligt", "Ja, ugentligt", "Ja, månedligt" og "Ja, sjældnere".

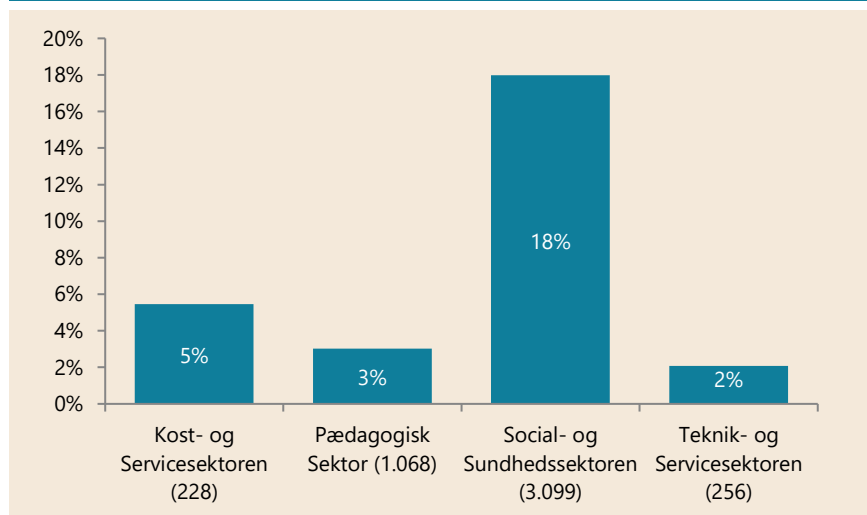
Det er også undersøgt for en sammenhæng mellem alder og seksuel chikane, men der blev ikke fundet en statistisk sikker sammenhæng.

Seksuel chikane er mest udbredt i Social- og Sundhedssektoren

Undersøgelsen viser, at det især er medlemmer ansat i Social- og Sundhedssektoren, der har været udsat for seksuel chikane. Blandt medlemmer i denne sektor svarer 18 procent, at de har oplevet seksuel chikane inden for det seneste år. Det er en høj andel sammenlignet med de øvrige sektorer. I Kost- og Servicesektoren var den tilsvarende andel 5 procent, i Pædagogisk Sektor var den 3 procent, mens den i Teknik- og Servicesektoren var 2 procent. Dette fremgår af figur 4 nedenfor.

Figur 4. Andel, der inden for de seneste 12 måneder har været udsat for seksuel chikane. Fordelt på sektor.

Antal svar: 4.651

Andelen, der har været udsat for seksuel chikane, er konstrueret ud fra svarmulighederne "Ja, dagligt", "Ja, ugentligt", "Ja, månedligt" og "Ja, sjældnere".

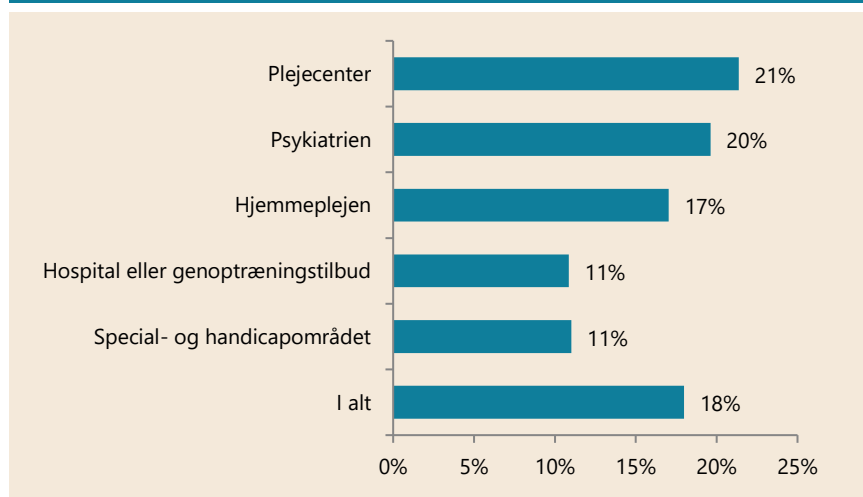
I en tilsvarende undersøgelse lavet af FOA i 2015 fremgår det, at det særligt er borgere, patienter og pårørende, som udsætter medlemmerne for seksuel chikane. Dette gjorde sig gældende i mere end 9 ud af 10 tilfælde.

Blandt dem, der har været udsat for seksuel chikane, arbejder 90 procent af dem i Social- og Sundhedssektoren (figur ikke vist). For ikke at skabe et forvrænget billede af forholdene om seksuel chikane i de øvrige sektorer, vil der i de følgende afsnit blive fokuseret på medlemmer i Social- og Sundhedssektoren.

Ansatte på plejecentre, plejehjem og i psykiatrien udsættes oftest for seksuel chikane

Inden for Social- og Sundhedssektoren er det især dem, der arbejder på plejecenter, i psykiatrien og på plejehjem, som udsættes for seksuel chikane. Her har henholdsvis 21 procent, 20 procent og 17 procent oplevet seksuel chikane inden for det seneste år. Blandt dem, der arbejder på et hospital eller genoptræningstilbud eller på special- og handicapområdet, har 11 procent været udsat for seksuel chikane. Det fremgår af figur 5 nedenfor.

Figur 5. Medlemmer i Social- og Sundhedssektoren: Andel, der inden for de seneste 12 måneder har været udsat for seksuel chikane på deres arbejdsplads. Fordelt på arbejdssted.

Antal svar: 3.099

I figuren fremgår kun de mest typiske arbejdssteder inden for Social- og Sundhedsområdet.

Det er desuden undersøgt, om der er forskel i andelen, der udsættes for seksuel chikane i 2015 og 2017, når man ser på arbejdsstederne i Social- og Sundhedssektoren. Forskellene er ikke statistisk sikre, og fremgår derfor ikke af figur 5.

Arbejdsglæden er mindre blandt dem, som har været udsat for seksuel chikane

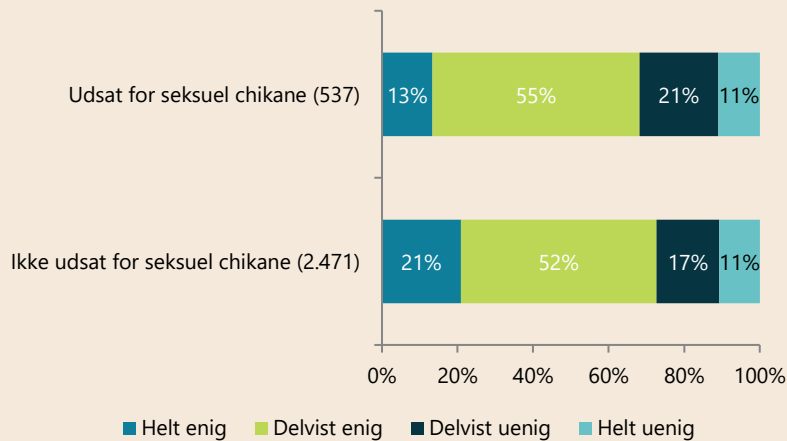
Størstedelen i Social- og Sundhedssektoren mener, at arbejdsmiljøet er godt på deres arbejdsplads, ligesom størstedelen er glade for at gå på arbejde hver dag. Der er dog forskel i vurderingerne for dem, der har været udsat for seksuel chikane, og dem der ikke har. Det fremgår af figur 6 nedenfor.

Blandt dem, der har været udsat for seksuel chikane, er kun 13 procent helt enige i, at arbejdsmiljøet er godt. Det tilsvarende gælder for 21 procent af dem, som ikke har oplevet seksuel chikane.

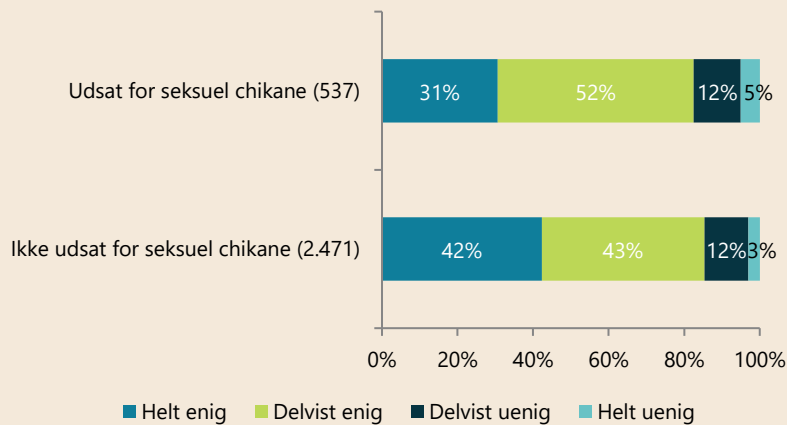
42 procent af dem, der ikke har været udsat for seksuel chikane, er helt enige i, at de er glade for at gå på arbejde hver dag. Den tilsvarende andel blandt dem, der har været udsat for seksuel chikane, er 31 procent.

Figur 6. Medlemmer i Social- og Sundhedssektoren: Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?

Jeg synes generelt, at arbejdsmiljøet er godt på min arbejdsplads

Jeg er glad for at gå på arbejde hver dag

Antal svar: 3.099. Heraf svarede 91 "Ved ikke". De er ikke vist i figurene.
 Procenterne summerer ikke nødvendigvis til 100 grundet afrundinger.
 Andelen der har været udsat for seksuel chikane, er konstrueret ud fra svarmulighederne "Ja, dagligt", "Ja, ugentligt", "Ja, månedligt" og "Ja, sjældnere".

Det er også undersøgt, tidspress på arbejdet øger forekomsten af seksuel chikane. Det viser sig, at 9 procent af dem, der altid eller ofte har tid nok til at udføre deres arbejde tilstrækkeligt, er blevet udsat for seksuel chikane, mens den tilsvarende andel er 17 procent blandt dem, der sjældent eller aldrig har tid til at udføre arbejdet tilfredsstillende (figur ikke vist).

Det er desuden undersøgt, om seksuel chikane øger stressniveauet og antallet af sygedage, men der blev ikke fundet en statistisk sikker sammenhæng for medlemmer i Social- og Sundhedssektoren.

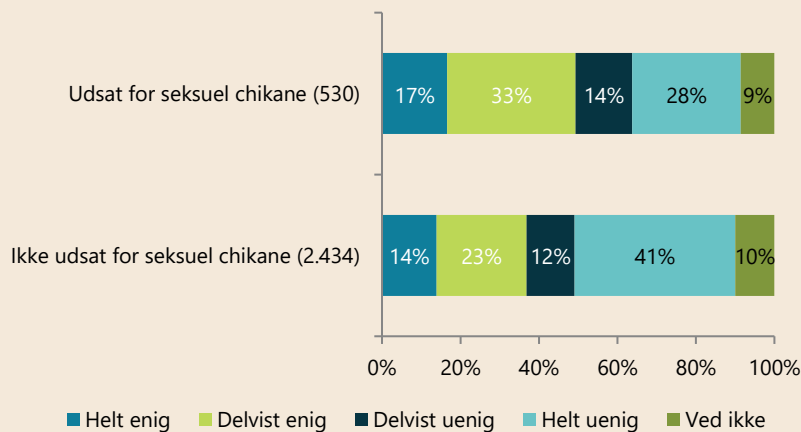

Dem, der har været udsat for seksuel chikane, overvejer i højere grad at søge væk fra deres arbejdsplads

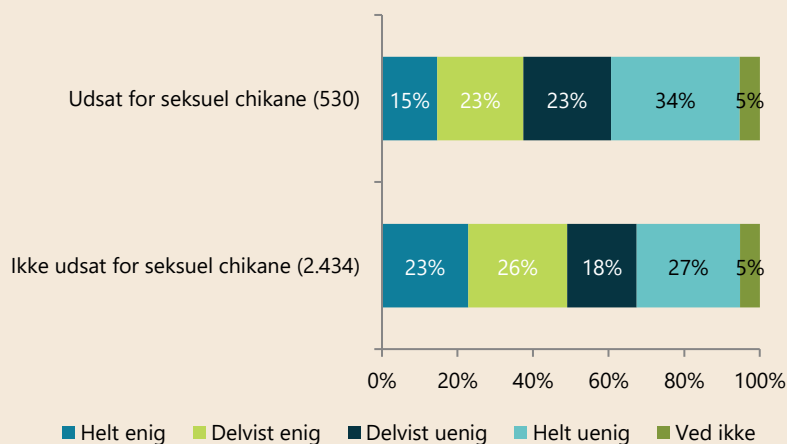
Medlemmer i Social- og Sundhedssektoren, som har været udsat for seksuel chikane, overvejer i højere grad at søge væk fra deres nuværende arbejdsplads, end dem, der ikke har været udsat for seksuel chikane. 50 procent af dem, der har oplevet seksuel chikane er, helt eller delvist enige i, at de overvejer at søge væk. Den tilsvarende andel er 37 procent for dem, der ikke har været udsat for seksuel chikane. Dette fremgår af figur 7 nedenfor.

Figur 7. Medlemmer i Social- og Sundhedssektoren: Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?

Jeg overvejer at søge væk fra min nuværende arbejdsplads

Jeg forventer at kunne arbejde, til jeg når pensionsalderen

Antal svar: 3.053. Heraf svarede 89 "Ved ikke". De er ikke vist i figurene.

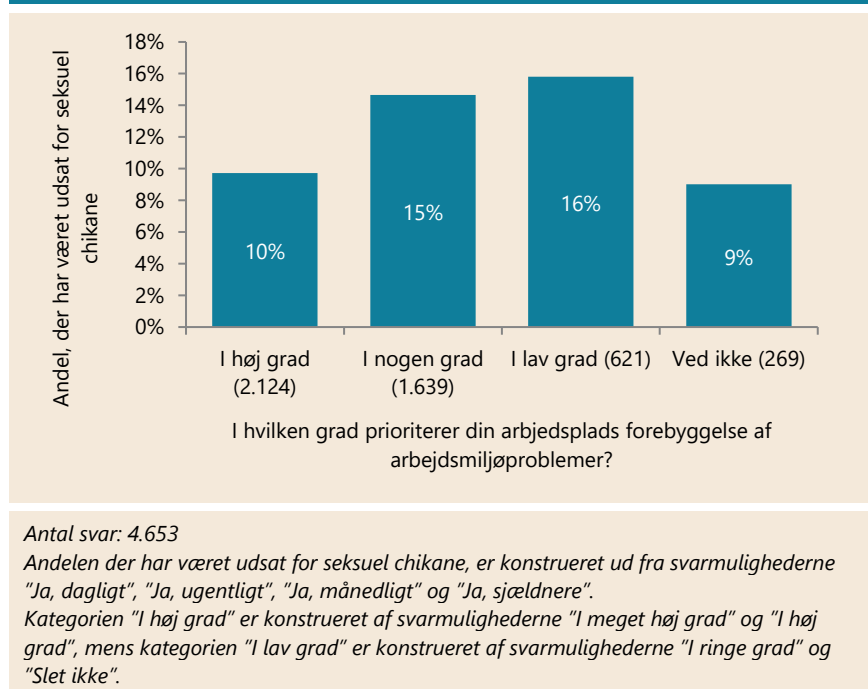
Det ses desuden i figur 7, at kun 28 procent af dem, der har været udsat for seksuel chikane, er helt eller delvist enige i, at de kan arbejde, til de når folkepensionsalderen. Den tilsvarende andel blandt dem, der ikke har været udsat for seksuel chikane, er 49 procent.

Færre udsættes for seksuel chikane på arbejdspladser, der prioriterer forebyggelse

Undersøgelsen viser, at dem, som oplever, at deres arbejdsplads prioriterer forebyggelse af arbejdsmiljøproblemer, i mindre grad er udsat for seksuel chikane.

Blandt medlemmer (i alle sektorer), der angiver, at deres arbejdsplads i høj grad prioriterer forebyggelse af arbejdsmiljøproblemer, har 10 procent oplevet seksuel chikane. Tilsvarende har 16 procent oplevet seksuel chikane på arbejdspladser, som kun i lav grad prioriterer forebyggelse. Dette ses i figur 8.

Figur 8. Andel, der har været udsat for seksuel chikane. Fordelt på hvilken grad deres arbejdsplads prioriterer forebyggelse af arbejdsmiljøproblemer.

Metode

Indsamlingsperiode

Undersøgelsen er gennemført i perioden 19.-31. januar 2017.

Indsamlingsmetode

Data er indsamlet i en spørgeskemaundersøgelse via FOAs elektroniske medlemspanel. Der blev udsendt én påmindelse til deltagerne. Undersøgelsen vedrørte også andre emner end seksuel chikane på arbejdspladsen.

Målgruppen

Målgruppen for denne undersøgelse af medlemmer i job fra FOAs medlemspanel.

Antal besvarelser og svarprocent

11.396 medlemmer blev inviteret til undersøgelsen. Det viste sig, at 106 e-mailadresser var uvirksomme. Det reelle antal inviterede var således 11.290.

5.021 medlemmer, svarende til 44 procent, gennemførte undersøgelsen fuldt ud eller delvist.

41 procent svarede på alle spørgsmål, mens 3 procent afgav nogle svar.

I alt svarede 4.652 medlemmer på spørgsmålene om seksuel chikane på arbejdspladsen.

Repræsentativitet

Stikprøven er undersøgt for repræsentativitet på parametrene sektor, tillidshverv og alder. Repræsentativitetsanalysen viste, at Kost- og Servicesektoren og Pædagogisk Sektor er lidt underrepræsenterede, mens Social- og Sundhedssektoren og Teknik- og Servicesektoren er lidt overrepræsenterede. Analysen viste desuden, at unge under 30 og medlemmer i alderen 30-39 er underrepræsenterede, mens medlemmer i aldersgrupperne 50-59 år og 60 år og derover er overrepræsenterede. Stikprøven er repræsentativ på medlemmer i alderen 40-49 år. Medlemmer med tillidshverv (dvs. tillidsrepræsentanter, fællestillidsrepræsentanter og arbejdsmiljø-repræsentanter) er overrepræsenterede i stikprøven, mens medlemmer uden tillidshverv er underrepræsenterede.

Vægtning af data

På baggrund af repræsentativitetsundersøgelsen er data vægtet for sektor og alder.

Vægtningen gør, at svarene fra underrepræsenterede grupper får en større vægt i stikprøven, mens svarene fra overrepræsenterede grupper får en mindre vægt. På denne måde sikres, at stikprøven svarer til FOAs erhvervsaktive medlemmer fordelt på sektorer og alder.